

Parlamentul
Republicii Moldova

DBY-07 nr. 162
29 martie 2023

Secretariatul Parlamentului Republicii Moldova

Direcția generală juridică

AVIZ

la proiectul de lege privind modificarea unor acte normative (nr. 67 din 16.03.2023)

Direcția generală juridică a examinat proiectul de lege nominalizat în titlu, conform prevederilor art.54 din Regulamentul Parlamentului și ale Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, și menționează următoarele considerente.

I. Aspecte de ordin general și procedural

1. Proiectul de lege a fost înaintat spre examinare în Parlament cu titlu de inițiativă legislativă de dna Marina Tauber, deputată în Parlamentul Republicii Moldova, în temeiul art. 73 din Constituție și art. 47 alin. (1) al Regulamentului Parlamentului.

2. Proiectul de lege prevede modificarea Legii nr. 241/2022 privind Fondul de reducere a vulnerabilității energetice și a Legii bugetului de stat pentru anul 2023 nr. 359/2022.

3. Potrivit notei informative, scopul acestuia constă în instituirea unui mecanism de compensare suplimentară a cheltuielilor cetățenilor Republicii Moldova legate de plata facturilor pentru energie (electrică, termică și gaze naturale) în perioada sezonului rece a anului 2023 (lunile ianuarie-martie 2023).

4. Prin natura reglementărilor, proiectul de lege se înscrie în categoria legilor organice, iar domeniul de reglementare ține de competența exclusivă a Parlamentului, fiind astfel incidente prevederile articolelor 66 și 72 din Constituția Republicii Moldova.

5. Ținând cont de obiectul de reglementare al proiectului de lege, relevăm că pe lângă avizul Guvernului Republicii Moldova, care va cuprinde opiniile Ministerului Muncii și Protecției Sociale și ale Ministerului Finanțelor, este necesară efectuarea expertizei anticorupție de către Centrul Național Anticorupție, potrivit art. 35 alin.(1) din Legea nr. 100/2017.

Întrucât, proiectul determină majorarea cheltuielilor bugetare, fapt ce cade sub incidența art.131 alin. (4) din Constituția Republicii Moldova, precum și reieșind din prevederile Hotărârii Curții Constituționale nr.29/2001 privind interpretarea prevederilor art.131 alin.(4) din Constituția Republicii Moldova și ale art.58 alin.(2) din Regulamentul Parlamentului, **proiectul vizat va putea fi adoptat doar în condițiile acceptării exprese prealabile de către Guvern.**

6. Adicional, reținem că în conformitate cu prevederile art. 34 din Legea nr. 100/2017, autorul proiectului asigură efectuarea expertizelor juridice, financiare, științifice, sau a altei expertize prevăzute de legislație, în funcție de tipul raporturilor sociale reglementate de actul normativ. Reiterăm că, astfel de expertize nu au fost asigurate de autorul proiectului.

II. Obiecții de conținut și tehnico-legislative

1. La Art. I pct.1 din proiect se prevede acordarea compensațiilor suplimentare integrale a facturilor pentru consumul de energie termică, electrică și gaze naturale pentru lunile ianuarie-martie 2023.

Menționăm că, potrivit art. 73 alin.(3) și alin. (4) din Legea nr. 100/2017, actul normativ produce efecte doar cât este în vigoare și, de regulă, nu poate fi retroactiv sau ultraactiv. Au efect retroactiv doar actele normative prin care se stabilesc sancțiuni mai blânde.

În situația de referință, prevederea cu referire la perioada pentru care urmează să fie acordată compensația suplimentară prevăzută la Art. I pct. 1 din proiect, urmează a fi modificată, întrucât dispoziția art. 73 alin.(3) din Legea nr. 100/2017 stabilește expres termenul de când actul normativ produce efecte juridice.

2. La Art. I pct. 2 din proiect, se propune completarea alineatelor (1) și (2) ale art. 11 la din Legea nr. 241/2022 cu o propoziție nouă, care stabilește obligația furnizorilor de energie de a calcula și prezenta până la data de 15 aprilie 2023 "valoarea mijloacelor financiare necesare la plata compensațiilor suplimentare pentru achitarea facturilor la energie prevăzute de art. 10¹".

Este de notat că, potrivit art. 11 alin.(3) din Legea nr. 241/2022, furnizorul de energie prezintă lunar, până la data de 10 a lunii ulterioare lunii de consum, Ministerului Muncii și Protecției Sociale dările de seamă/raportul financiar privind mijloacele financiare necesare pentru finanțarea compensațiilor pentru achitarea facturilor la energie calculate, numărul de beneficiari și volumul consumat de gaze naturale/energie termică/energie electrică conform normelor stabilite.

Prin urmare, constatăm că prevederile de la Art. I pct. 2 din proiect nu corelează cu prevederile art. 11 alin.(3) din Legea nr. 241/2022, fapt ce contravine condiției imperative statuate în dispoziția art. 3 alin.(4) lit.a) din Legea nr. 100/2017, care determină că *proiectul actului normativ trebuie corelat cu prevederile actelor normative de nivel superior sau de același nivel cu care se află în conexiune.*

3. La Art. II din proiect se propune substituirea cifrelor „5000000,0” de la art.2 lit. b) din Legea bugetului de stat pentru anul 2023 nr. 359/2022 cu cifrele „10 000 000”.

În primul rând, subliniem că anul „2022” din denumirea Legii bugetului de stat trebuie să fie modificat cu anul „2023”.

Totodată, constatăm că, în Nota informativă alăturată proiectului supus avizării nu este identificată sursa de acoperire pentru dublarea alocațiilor pentru Fondul de reducere a vulnerabilității energetice. Subsecvent, menționăm că suma determinată de legiuitor la momentul actual, este prevăzută pentru perioada rece a anului noiembrie 2022-martie 2023 (5 luni), iar modificarea propusă nu argumentează necesitatea majorării acesteia în proporție de 100% pentru lunile ianuarie-martie 2023 (3 luni), or, în cazul aprobării proiectului de către Guvern, suma urmează a fi calculată pentru o lună, întrucât legea nu poate fi aplicată retroactiv.

4. Întru corespunderea normelor de tehnică legislativă și prevederilor Metodologiei de tehnică legislativă aplicată la redactarea proiectelor de acte normative, aprobată prin Hotărârea Biroului permanent al Parlamentului Republicii Moldova nr.3/2022,

- pentru dispoziția **Art.I** propunem următoarea formă de prezentare:

„Legea privind Fondul de reducere a vulnerabilității energetice nr. 241/2022 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr.246-250, 2022, art. 498), se modifică după cum urmează:

1. Legea se completează cu art. 10¹ cu următorul cuprins: (în continuare după text);
2. La articolul 11
alineatul (1) se completează în final cu următorul enunț: (în continuare după text);
alineatul (2) se completează în final cu următorul enunț: (în continuare după text).

În concluzie, relevăm că propunerea legislativă urmează a fi reanalizată, ținându-se cont de obiecțiile prezentului aviz.

Ion CREANGĂ,
Șef Direcție generală